

Martin Ramon Olarra Berriatua
Barrika, Bizkaia (1904)

Aurkibidea

Biografia

Barrikan jaio eta bizitakoa da. Umetan esnea banatzen eta antzeko lanetan aritzen zen. Hamalau urterekin itsasoan hasi zen, osabaren itsasontzian. Harrezkero, belaontzietan, itsasontzietan, gabarrak kargatzen, atoiontzietan, gidari lanetan, gasolinoarekin (bidaiariak eramateko txalupa) eta ontzioletan lan egin izan du, besteak beste. Arrantzarako zaletasuna izan du eta oso ondo ezagutzen ditu arrantza teknikak. Gerra garaian boluntario joan zen milizianoekin eta preso egon zen.

Zintak

BJA-025

- **Proiektua:** IRALeren Bizkaiera Bilduma
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirresarobe, Kolesti - Martin Gomila, Sonia - Urbaneja Maestro, Maria Jose
- **Data:** 1989-05-17
- **Iraupena:** 137 min
- **Euskarria:** VHS Standard

- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Esnearentzat neurriak eta diru-motak

- **Erref:** BKA-025/004
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:10:20. **Bukatu:** 00:11:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak

Laburpena:

Esnea banatzen ibiltzen zen, goizez eta arratsalde. Neurriak esaten ditu: azunbrea, kuartilloa. Diruak ere azaltzen ditu: txikerra, erreala, txakurra, pezeta.

2. Hamalau urterekin itsasora

- **Erref:** BKA-025/005
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:11:47. **Bukatu:** 00:14:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Hamalau urterekin itsasoan hasi zen, osabarekin. Lehenengo bidaian ez zuen ezer irabazi; bigarreanean bai. Hogeita hamar ogerleko gastatu zituen amak beretzako jantzia erosten.

3. Anberesko olinpiadetan

- **Erref:** BKA-025/006
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:14:16. **Bukatu:** 00:15:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak
- Aisia » Kirola » Uretako kirolak

Laburpena:

Ibaizabal izeneko belaontzi batean lan egin zuen. Anberesko olinpiadetan egon zen. Jose Mari Belaustegigoitia eta Sabino Erandiokoa ezagutu zituen han.

4. Plentzian gabarrak kargatzen

- **Erref:** BKA-025/009
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:21:11. **Bukatu:** 00:22:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Bizkaiko lantegiak » Bilbo Handiko lantegiak

Laburpena:

Plentzian gabarrak kargatzen ziren hondarrarekin, Bilbora eramateko, eta horiek kargatzen ibili zen. Ordu bian zazpi pezeta irabazten zituen. Soldata ona zen.

5. Atoiontziekin Donostiara ura eramatera, gerrarengatik

- **Erref:** BKA-025/012
- **Iraupena:** 0:04:38. **Hasi:** 00:26:33. **Bukatu:** 00:31:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Gerra hasi zenean, Francoren barkuak ibiltzen ziren Bilbon, Donostia aldea bonbardatu eta gero. Atoiontziak eraman zituzten Pasaiaitik Donostiara ura eramateko, frankistek ur-hodiak apurtu zituztelako. Ia fusilatu zituzten errepublikanoek, susmo txarra hartuta.

6. Trintxerpen ia fusilatu zituzten

- **Erref:** BKA-025/013
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:31:11. **Bukatu:** 00:32:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Trintxerpen ia fusilatu zituzten errepublikanoek. Lonja batean sartu zituzten. Hurrengo egunean dena argitu zuten baina hala ere, askok errezeloz begiratzen zieten.

7. San Andres batailoian boluntario

- **Erref:** BKA-025/014
- **Iraupena:** 0:04:00. **Hasi:** 00:32:42. **Bukatu:** 00:36:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

San Andres batailoian aritu zen boluntario, zultatzaile. Cerdigon (Castro Urdialesen, Kantabrian) trintxerak egiten aritu zen gauez. Ondoren, Limpiasen (Kantabrian) italiarrekin topo egin zuten. Preso gehienak Laredora eraman zituzten baina bera Castrora. Ikastetxe batean sartu zituzten preso.

8. Nola lortu zuen kartzelatik irtetea

- **Erref:** BKA-025/015
- **Iraupena:** 0:04:42. **Hasi:** 00:36:42. **Bukatu:** 00:41:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Castron preso zegoela, ezagun batekin topo egin zuen eta etxekoei bere berri eman ziezaien eskatu zion hari. Alkatearen gomendiozko gutuna aurkeztu zuen. Ramon Peña laguna zuen eta hark lagundu zion kartzelatik irteten.

9. Frantziara minerala eramaten

- **Erref:** BKA-025/017
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:43:54. **Bukatu:** 00:46:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Bizkaiko lantegiak » Bilbo Handiko lantegiak

Laburpena:

Gerran boluntario eta preso egon ostean, berriz ere atxilotzietara bueltatu zen lanera. Bigarren mundu gerra hasi zenean, Frantziara minerala eramaten zuten itsasontzi txiki batzuetan hasi zen lanean.

10. Muxarrak, aingirak eta txipiroiak

- **Erref:** BKA-025/027
- **Iraupena:** 0:04:36. **Hasi:** 01:12:59. **Bukatu:** 01:17:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Fauna » Natura » Itsas fauna » Arrainak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Arrantzale ona izan dela dio. Muxarrak kainaberarekin harrapatu izan ditu. Aingiratar joan zenekoa kontatzen du. Txipiroiak zelan harrapatzen diren azaltzen du.

11. Txitxarroa, berdela eta lupia

- **Erref:** BKA-025/028
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 01:17:35. **Bukatu:** 01:20:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Fauna » Natura » Itsas fauna » Arrainak

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Txitxarroa, berdela eta lupia amuarekin eta koilaratxoarekin harrapatzen dira. Azalpen zehatzak ematen ditu. Arrain artifizialak.

12. Berdela "yo-yo"arekin

- **Erref:** BKA-025/029
- **Iraupena:** 0:04:24. **Hasi:** 01:20:11. **Bukatu:** 01:24:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Berdeletarako "yo-yo" izeneko tresna erabiltzen zuten. Berdela zelan arrantzatzen den azaltzen du.

13. Txitxarroa koilaratxoarekin edo bildots zatiarekin

- **Erref:** BKA-025/030
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 01:24:35. **Bukatu:** 01:27:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Txitxarroa koilaratxoarekin eta bildotsaren artile zatiarekin (larru eta guzti) zelan harrapatzen den azaltzen du.

14. Itsas kabra zelan arrantzatu

- **Erref:** BKA-025/031
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 01:27:31. **Bukatu:** 01:29:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Itsas kabra kordelarekin, berunarekin eta amuarekin harrapatzen du. Azalpen zehatzak ematen ditu.

15. Itsas aingira eta angula

- **Erref:** BKA-025/034
- **Iraupena:** 0:03:49. **Hasi:** 01:41:51. **Bukatu:** 01:45:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Itsas aingira asko arrantzatu zituenekoa kontatzen du. Aingirari ahoan eskurik ez zaiola sartu behar esaten du. Angulak Antilletatik datozela azaltzen du.

16. Ur-txakurra itsasontzietan

- **Erref:** BKA-025/039
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 02:02:21. **Bukatu:** 02:03:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:

Bermeoko itsasontzietan ur-txakurra eramaten zuten, amutik askatutako arraina harrapatzeko.

17. Legatza "bola-harria"rekin

- **Erref:** BKA-025/040
- **Iraupena:** 0:04:11. **Hasi:** 02:03:32. **Bukatu:** 02:07:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Legatza arrantzatzeko erabiltzen den aparejuaren zehaztasunak ematen ditu, "bola-harria"rena. Bermeotarrek pikean harrapatzen zutela dio, batel txikiekin.

18. Bisigua zergatik galdu den

- **Erref:** BKA-025/041
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 02:07:43. **Bukatu:** 02:09:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoarekiko jarrera

Laburpena:

Bisigua oso gutxi dagoela dio. Zela arrantzatzen duen azaltzen du. Arraste-ontzien eraginez galdu dela bisigua azaltzen du.

19. Beita aingiratarako eta txipiroietarako

- **Erref:** BKA-025/042

- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 02:09:59. **Bukatu:** 02:10:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Aingiratarako erabiltzen dute beita, baita txipiroietarako ere. Galtzerdiaren barruan sartu izan du.

20. Burbinak edo arrano-berrugetak

- **Erref:** BKA-025/043
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 02:10:51. **Bukatu:** 02:13:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Fauna » Natura » Itsas fauna » Arrainak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Burbinak (arrano-berrugetak) deskribatzen ditu. Beitarekin arrantzatzen dira.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-03-05

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com